

Sikalan tautisuojaus suunnittelusta rakentamiseen

15.04.2021

Kimmo Haapanen

kimmo.haapanen@pji.fi , 0400831288

HKSCAN

Euroopan maaseudun
kehittämisen maatalousrahasto:
Eurooppa investoi maaseutualueisiin

Tautisuojaus

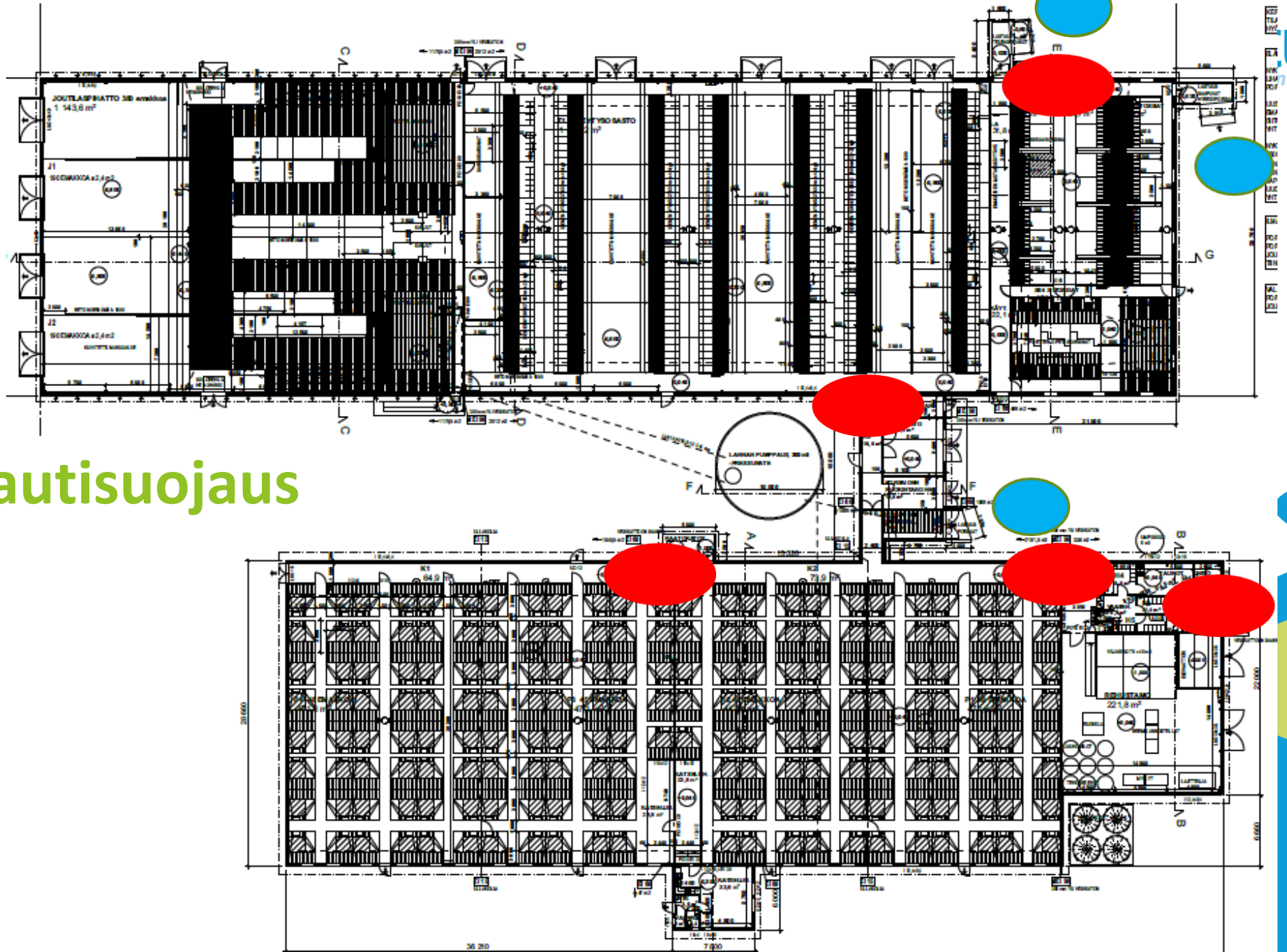
Ulkoisen tautisuojaus

Sisäinen tautisuojaus = tautipaineen pienentäminen

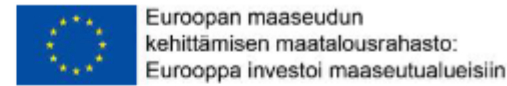
- All in- all out
- Saapas ja haalarivaihto
- Käsien pesu
- Saapaspesu
- Työjärjestys
- Omat työvälineet osastokohtaisesti
- Eläinvirrat
- Karanteenin toteutus
- Työntekijät avainasemassa

Sisäinen tautisuojaus

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Huomioon otettavia asioita sikalan rakentamisessa ja peruskorjauksissa

Sikalan tautisaneerauksia tehtäessä on havaittu eräiden rakennus- ja laiteteknisten ratkaisujen hankaloittavan saneerauksia ja nostavan niistä aiheutuvia kustannuksia. Joitakin rakenteita ja ratkaisuja ei voi saneerata, vaan ne täytyy purkaa kokonaan pois ja rakentaa uudelleen. Lisäämällä tietoisuutta eri ratkaisujen vaikutuksista tautisaneerauksien näkökulmasta, halutaan helpottaa tuottajan päätöksiä uudisrakentamis- ja peruskorjausratkaisujen valinnassa. Etukäteen mietityt saneerattavuutta helpottavat ratkaisut säästävät paljon aikaa, vaivaa ja rahaa, jos vahinko tapahtuu.

https://www.satafood.net/site/assets/files/2172/peruskorjauksissa_ja_uuden_sikalan_rakentamisessa_huomioon_otettvat_seikat.pdf

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Lämpöeristetyt puurunkoiset seinät

Lämpöeristetyt puurunkoiset seinät ovat haittaeläinten kannalta riskialttiita, eikä niitä suositella käytettäväksi tuotantotiloissa. Jyrsijät pääsevät helposti ulkovuorauksen alle joko vuorauksessa olevista raoista tai

- Betoni tai teräspintaist seinät
- Ehjät saumatiivistykset, ovien ja ikkunoiden pielet tiiviit

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Lattiamateriaali ja lattian kunto

Eläintiloissa ja muissa usein pestävissä tiloissa pitää olla kestävä lattia. Jos lattiat tehdään betonista, se alkaa rapautua ja halkeilla nopeasti toistuvien pesujen, lannan, virtsan ja rehun vaikutuksesta. Kulunutta, karkeaa ja halkeillutta betonia ei saa puhtaaksi ja taudinaiheuttajat voivat helposti pesästä infektioita huolimatta pesimään siihen.

- Lattiabetoni, K40, + notkistin
- Koneellinen tiivistys & jälkihoito
- Sementtipohjainen sirotmassa hierretään betonin pintaan
- Lattia voidaan pinnoittaa - varo liukkaita
- Lakkaus (vesiohenteinen) rehukourun edestä
- Seinien maalaaminen

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Poistoilmahormit

Poistoilmahormien tulee olla kovamuovisia ja sileäpintaisia, kestäviä ja helppoja puhdistaa. Pa

Ilmanvaihto

On suositeltavaa, että sikalan ilmanvaihto hoidetaan ulkoseinillä tai välikatossa olevilla auton säätyvillä tuloilmaluukuilla. Raitisilma sikalaan voidaan ottaa myös diffuusio-välikatolla, jossa

- Poistohormit; muoviputki + eriste ulkopuolelle (Ei uretaanihormeja)
- Tuloilmaluukut välikatossa tai ulkoseinissä
- Diffuusio välikatto
- Vesikaton lämpöeristys (40mm uretaani)
- Ei ilmanvaihtoa lattian alle sekä jyrksijöiden torjunta

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Karsinoiden väliaidat ja osastoiden väliseinät

Väliaidat- ja seinät kannattaa tehdä tiiviistä materiaalista, jonka ylä- ja alareunat on

Miten vähentää riskiä?

Vältä onttoja muoviprofiilisia karsinanaitoja, jotka eivät ole tiiviitä. Jos lankkujen alapäisiä, on niiden puhdistaminen erittäin hankalaa tai jopa mahdotonta. Myös urat

- Muovilankku aitaan tiivis pää
- Muovilankkuseinien alapää tiivistettävä, suljettu alapää
- Seinän alaosa (100cm) betonista + päälle muovilankku seinä

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Komponenttiruokinta

Komponenttiruokinta ei itsessään ole riskiratkaisu, mutta siitä voi tulla riski, jos putkistot ja siilot vuotavat. Vuodoista johtuva lattiolle kertyvä pöly, rehu ja vilja houkuttelevat haittaeläimiä, jotka voivat tuoda tau-

Rehun ja viljan varastointi

Rehu ja vilja säilytetään tiiviissä, sisältä sileäpintaisissa teräs- tai lasikuitusi- tamaan myös sisältä, jotta niiden kunto voidaan selvittää kauttaaltaan. Pu- tointi avoimissa siiloissa, kärryissä, laareissa tai latioilla, joihin haittaeläim

- Myllyn pölynpoisto järjestelmä
- Rehun jämät tarjoaa ruokaa jyrksijöille ja linnuille

Esipuhdistusjätteen voi kerätä suoraan suojatulle peräkärlylle.

Peruskorjauksessa tai uuden rakentamisessa huomioon otettavia

Vesiputkien päällystetyt eristeet, LVI-putket ja sähköjohdot

Vesiputkien päällystetyt eristeet menevät helposti pesussa rikki, jolloin eristeeseen kostuvat ja niihin voi pesiytyä taudinaiheuttajia. Kourut, joissa LVI-putket ja sähköjohdot menevät, voivat olla hyvin vaikeita puhdistaa.

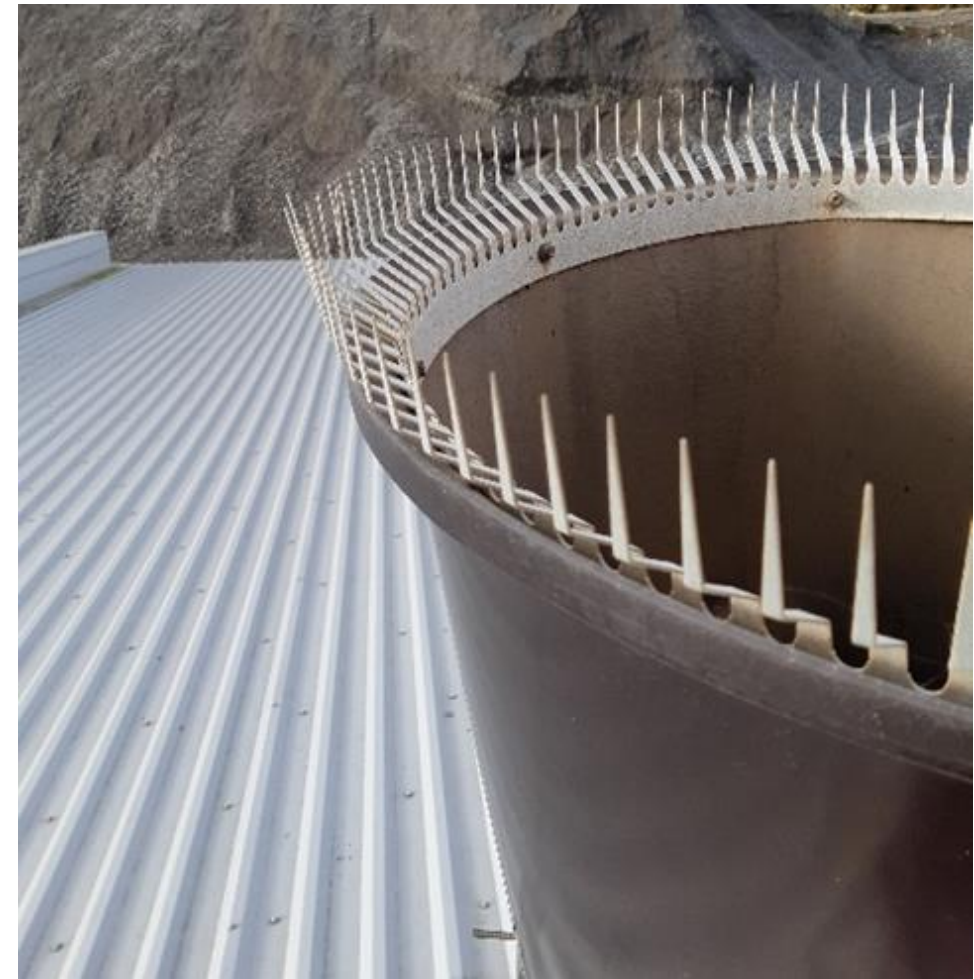
Lietekanaalit ja lantaputket

Huomioi lietekanaalien ja lantaputkien valinnassa, että niiden läpimitta on riittävän iso (halkaisija vähintään 250 mm, mieluummin 315 mm), jotta lanta, kuivikkeet ja pesuissa lattiosta irtoava hiekka ei tuki niitä. Pidä huoli, että kanaalien kaadot on tehty oikein, ettei niissä ole notkopaikkoja ja niiden kallistus on korkeintaan 0,5 %. Tällöin kanaaleissa ja putkissa kulkeva materiaali ei jää seisomaan niihin, vaan menee lietealtaisiin.

Linnuilta pääsy kielletty

- ▶ Verkko , # 15-20mm
- ▶ Poistohormien päähän lintupiikit
- ▶ Kuivike ja rehuvarastot lintutiiviit

Hyvinvoiva possu

- ▶ Hankkeen toteuttaja on Pyhäjärvi-instituutti
- ▶ Hankkeen rahoitus; Varsinais-Suomen, Satakunnan ja Hämeen ELY-keskus
- ▶ Hankeen toteutusaika: 1.5.2020 - 31.12.2022
- ▶ HKSCAN tarjoaa palvelut hankealueen ulkopuolella sijaitseville sikatiloille

Hyvinvoiva possu

- ▶ Tavoitteet:
 - ▶ Kartoittaa sikatilojen korjaus ja muutostarpeet sekä tuotannon jatkuvuus noin 350 tilalta sekä tehdä noin 150 tilalle kehittämissuunnitelma
 - ▶ Selvittää eläinten hyvinvointia parantavien tuotantomenetelmien mahdollisuuksia ja jalkauttaa hyviä toimintamalleja tiloille
 - ▶ Kerätä tietoa uusista ja nykyisistä tuotantomenetelmistä sekä tehdä suositukset sikalamalleista

